

Programmabegroting 2019-2022

GEMEENTE OEGSTGEEST

1.2 Ontwikkelingen en opgaven voor 2019 en verder

Ontwikkelingen en opgaven voor 2019 en verder

Regionale samenwerking

De toekomst van Oegstgeest ligt in onze visie in de Leidse regio. Oegstgeest wil een actieve rol spelen bij een verdere samenwerking in deze regio. De zelfstandigheid van Oegstgeest staat daarbij niet ter discussie. We zetten in op samenwerking bij inhoudelijke onderwerpen en uitvoerende taken. De ambities van de Toekomstvisie Leidse regio 2027 zijn een belangrijk uitgangspunt. Gezamenlijk willen we onder meer werken aan:

- de aanpak van mobiliteitsproblemen;
- het vormgeven van de energietransitie;
- het zorgen voor werkgelegenheid;
- het oplossen van woningtekorten;
- het stimuleren van de economie en werkgelegenheid.

Omgevingswet en lokale omgevingsvisie Oegstgeest

De Omgevingswet treedt in 2021 in werking. Met deze wet wil de overheid de regels voor ruimtelijke ontwikkeling vereenvoudigen en samenvoegen, zodat planvorming sneller verloopt. Wij werken aan een organisatiebrede implementatie van de wet. Participatie van inwoners is hierbij een belangrijk element. In 2017 heeft de gemeenteraad keuzes voor het participatieniveau gemaakt en vastgelegd. We hopen dat de inwoners en strategische stakeholders actief met ons willen meedenken bij de implementatie van de Omgevingswet. We staan open voor hun gedachten over de ruimtelijke ontwikkelingen in ons dorp, hoe pril deze ontwikkelingen ook zijn. We betrekken hen daarom op een laagdrempelige manier. Daarnaast willen we bij toekomstige ontwikkelingen een meer faciliterende rol spelen: bestuur en inwoners komen een agenda overeen en zoeken samen naar oplossingen.

Een verplicht instrument van de wet is de omgevingsvisie. De afgelopen jaren hebben wij met negen andere gemeenten de regionale agenda Omgevingsvisie Hart van Holland gemaakt. Deze agenda bevat ontwikkelingen en opgaven voor de regio voor de komende twintig jaar, zoals verstedelijking, bodemdaling, klimaatverandering en de energietransitie. Deze opgaven werken wij uit in de lokale omgevingsvisie Oegstgeest. Deze visie is naar verwachting klaar in 2020. Als uitgangspunt hanteren wij de opdracht van de gemeenteraad om hierbij het groene karakter en hoogwaardig woonmilieu van Oegstgeest te behouden, en waar mogelijk te versterken.

Wonen en ruimtelijke ontwikkeling

Binnen het ruimtelijk domein werken we aan prestatieafspraken met de woningcorporaties. In 2019 stellen we deze prestatieafspraken vast om met de corporaties onze doelstellingen te realiseren. Dit gaat om doelen op het gebied van bijvoorbeeld:

- duurzaamheid;
- leefbaarheid;
- huisvesting van specifieke doelgroepen zoals senioren, starters, middeninkomens, bijzondere doelgroepen en sociale huur.

Dergelijke afspraken maken we ook met private partijen. Het uitvoeringsprogramma bij de woonvisie 2025 actualiseren we in 2019, om nieuwe ontwikkelingen mee te kunnen nemen. Een voorbeeld hiervan is de woningbehoefteraming 2019 van de provincie. Deze is medebepalend voor het aantal woningen dat in Oegstgeest in een bepaalde periode gerealiseerd mag worden.

Door de economische groei ontstaan er meer initiatieven voor ruimtelijke ontwikkelingen, zoals met name op het gebied van wonen en bedrijvigheid. Voorbeelden hiervan zijn De Boeg, het Bio Science Park, Overgeest, Endegeest en het Hofbrouckerpark. Deze initiatieven vragen om een goede inpassing in de leefomgeving. Het betrekken van omwonenden en belanghebbenden bij deze ontwikkelingen vinden wij zeer belangrijk.

Duurzaamheid

In juni 2017 heeft de gemeenteraad het ambitieuze document De toekomst is nu; duurzaam Oegstgeest vastgesteld. Dit document is met veel betrokkenheid van Oegstgeester inwoners tot stand gekomen. Belangrijke doelstellingen hierin zijn de vermindering van CO₂-uitstoot (energietransitie), de aanpassing aan klimaatverandering en vermindering van afval door toe te werken naar een circulaire economie. Deze collegeperiode gaan we hiermee met de gehele organisatie aan de slag. De uitvoering is inmiddels gestart, de doorloop varieert per onderdeel.

Energietransitie

Binnen het energieakkoord Holland Rijnland werken we samen met andere overheden en marktpartijen aan een energieneutrale regio. Deze ambitie gaan we lokaal onder meer uitwerken in een warmtevisie voor Oegstgeest, zodat we weten welke opgave er voor ons ligt. We stimuleren inwoners om zelf hun woning te verduurzamen, door een duurzaamheidslening mogelijk te maken en te verwijzen naar het Duurzaam Bouwloket. Enthousiaste Oegstgeestenaren faciliteren we om op te treden als wijkambassadeurs, zodat zij anderen kunnen inspireren en motiveren. Natuurlijk kijken we ook naar onze eigen gebouwen en bedrijfsvoering; waar kunnen we energie besparen en zijn er mogelijkheden voor het plaatsen van zonnepanelen? Ten slotte willen we, in navolging van gemeenten in de Leidse regio, de duurzaamheidscampagne 'Oegstgeest gaat goed' lanceren. Deze campagne is praktisch, enthousiasmerend en actiegericht om inwoners te motiveren met verduurzaming aan de slag te gaan.

Van Afval naar Grondstof

We dragen bij aan de circulaire economie door betere afvalscheiding en dus het verminderen van restafval. We scharen ons achter de landelijke ambitie om meer dan 75% van het huishoudelijke afval te scheiden en/of de hoeveelheid restafval te verlagen tot gemiddeld minder dan 100 kilogram per inwoner. Op basis van het raadsbesluit van december 2017 en de afspraken in het coalitieakkoord, willen wij in 2019 concrete voorstellen doen voor een inzamelstructuur die leidt tot het behalen van deze doelstelling. Verder gaan we in gesprek met scholen en sportverenigingen om te onderzoeken hoe de bewustwording onder jongeren op het gebied van afvalscheiding vergroot kan worden.

Fairtrade gemeente

Oegstgeest wordt een fairtrade gemeente. Er gaat een lokale werkgroep aan de slag om te werken aan de duurzame criteria voor het behalen van dit predicaat.

Jeugdhulp

De gemeenten in Holland Rijnland hebben zich, na de decentralisatie van de jeugdhulp in 2015, gezamenlijk ingezet om een kwalitatief goed en betaalbaar jeugdhulpstelsel in te richten. De stijging van het jeugdhulpgebruik en de daarmee toenemende kosten zijn echter wel een probleem. In 2017 maakten ongeveer 693 jeugdigen in Oegstgeest (=12,6% van alle jeugdigen in Oegstgeest) gebruik van jeugdhulp, ten opzichte van 632 in 2015. Dat is een gemiddelde stijging van 5% per jaar. Landelijk zien we dezelfde trend. De verwachting is dat deze trend zich voortzet. Volumestijgingen - en dus hogere kosten - zijn daarom niet uitgesloten. In de begroting is ruimte voor 2% volumestijging (€ 70.000). Als de kosten met meer stijgen, zullen we een beroep doen op de 3D-reserve.

De financiële gevolgen van het afschaffen van het regionale solidariteitsmodel en de volumestijgingen brengen met zich mee dat we steviger moeten sturen op de kosten. We zullen de komende jaren dan ook vol inzetten op preventie met aandacht voor:

- vroegsignalering;
- de versterking van het voorveld (huisartsen, jeugdgezondheidszorg, onderwijs);
- de onderlinge samenwerking en verantwoordelijkheid van organisaties (preventieakkoord).

Ook onderzoeken we, in aanloop naar het vaststellen van de nieuwe inkoopstrategie in 2020, de mogelijkheden om de toeleiding naar jeugdhulp en de wijze van inkoop (bijvoorbeeld resultaatbekostiging) te verbeteren. Bij dit alles willen we intensief samenwerken in de Leidse regio en Holland Rijnland.

Wmo

Op het terrein van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) zijn diverse ontwikkelingen zichtbaar. De afgelopen jaren zijn de lasten fors toegenomen. Dit is het gevolg van:

- de wens om langer zelfstandig thuis te wonen;
- de vergrijzing;
- de afschaffing van de algemene voorziening Huishoudelijke ondersteuning;
- de striktere eisen rondom het leveren van individueel maatwerk.

Het risico is dat deze ontwikkelingen (met name op het terrein van individuele begeleiding) de komende jaren volumestijgingen met zich mee zullen brengen. Hiervoor is € 70.000 extra opgenomen in de begroting. Indien dit onvoldoende blijkt, moeten we hiervoor de 3D-reserve aanspreken.

Ook de introductie van het abonnementstarief (maximale eigen bijdrage van € 17,50 per 4 weken) heeft een grote impact op de baten die we vanaf 2019 van inwoners ontvangen. Op basis van de laatste ramingen door het CAK (impactanalyse) begroten wij een daling in baten van € 300.000. Deze zijn opgenomen in de begroting. Ook bestaat het risico dat de introductie van het abonnementstarief zal leiden tot een toename van het aantal inwoners dat een beroep zal doen op de Wmo. We verwachten dat het risico voor deze volumestijging zich met name zal toespitsen op het aantal gebruikers van huishoudelijke ondersteuning. Voor dit risico is in de begroting geen bedrag opgenomen. Indien deze volumestijging zich daadwerkelijk voordoet, kunnen we hiervoor de 3D-reserve aanwenden.

Sport

De herinrichting van sportpark De Voscuyl (waaraan in 2018 hard is gewerkt) zal voor het grootste deel in 2019 afgerond zijn. De Oegstgeester Golf Club gaat de golfbaan in de jaren daarna nog verder verbeteren. Met de Oegstgeester Sportfederatie zullen we in 2019 een sportakkoord vaststellen. Dit is een breed gedragen akkoord waarin gezamenlijke uitgangspunten voor de sport komen te staan en waarin onder andere de volgende punten uit het coalitieakkoord uitgewerkt zullen worden:

- de brede toegankelijkheid van sport (ook voor mensen met een beperking, kinderen uit gezinnen met een laag inkomen en senioren);
- oog voor de preventieve rol die verenigingen kunnen spelen;
- heldere afspraken over de bijdrage van de gemeente aan sportverenigingen en andersom;
- de mogelijkheden voor beweging en ontmoeting in de openbare ruimte;
- de ondersteuning van verenigingen die moeite hebben met vraag en aanbod van vrijwilligers.

Onderwijshuisvesting

Wij gaan in overleg met de schoolbesturen per school een plan maken voor de investeringen en maatregelen die genomen dienen te worden voor de onderwijshuisvesting. Het Integraal Huisvestingsplan (IHP) dient hierbij als basis. Wij willen in 2019 in ieder geval uitbreiding van de huisvesting realiseren voor basisschool Het DOK. Ook doen we een haalbaarheidsonderzoek naar de onderwijshuisvesting voor de Leo Kannerschool (v)so en basisschool Gevers Deutz Terwee. Wij zijn met de besturen van deze scholen in gesprek en onderzoeken in samenspraak met hen op welke wijze we deze huisvestingsopgave het meest effectief en efficiënt kunnen realiseren.

Schuldreductie

Op 30 juni 2016 heeft de raad de motie 'Sturen op een houdbare schuld in 2020' aangenomen. Deze motie draagt het college op te sturen op een schuld van maximaal 51 miljoen euro in 2020. In het coalitieakkoord 2018-2022 staat dat Oegstgeest werkt aan het verder verlagen van de gemeenteschuld en streeft naar een schuldniveau tussen de 40 en 45 miljoen euro in 2025. Het college heeft een aantal beschikbare instrumenten die het kan inzetten om deze doelstelling te realiseren:

- netto opbrengsten uit de grondexploitatie inzetten voor aflossen van de schuld;
- extra aflossingen opnemen in de programmabegroting 2019-2022;
- inzetten van het jaarrekeningresultaat voor aflossing van de schuld;
- onderzoek naar verkoop van gemeentelijk bezit.

Tegelijkertijd zal het college moeten zoeken naar een oplossing voor de financiering van een aantal maatschappelijke investeringen en de toename van de lasten in het sociaal domein. Afhankelijk van de nog te maken keuzes kan dit gevolgen hebben voor de mate waarmee de schuld per saldo kan worden teruggedrongen.

Participatie en communicatie

We vinden het belangrijk dat er ruimte is voor inwoners om mee te denken en mee te doen bij het werken aan maatschappelijke vraagstukken. Wij willen het grote potentieel van de inwoners ten volle benutten. Dat willen we zeker als deze vraagstukken inwoners direct raken en als zij zelf met ideeën komen om hun leefomgeving te verbeteren. We blijven inzetten op het betrekken van inwoners bij beleidsontwikkeling en uitvoering, onder meer via dorpsgesprekken. We faciliteren lokale initiatieven waar mogelijk. Ook zetten we in op heldere en transparante communicatie over genomen besluiten en toegankelijke dienstverlening.

